มะลิ สอนอาจ . (2540). การพัฒนาการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กน แม่กด และแม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
มะลิ อาจวิชัย . (2540). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กน แม่กด และแม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.บ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
ระวิวรรณ มะมุ่ม . (2547). การพัฒนาชุดการสอนเสริมทักษะ เรื่อง การเขียนสะกดคำภาษาไทยตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . (2544). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาส์น.
ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . (2543). เทคนิคการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
วรรณี โสมประยูร . (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

การพัฒนาชุดการสอนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Development of Instructional packages on Rice Cracker in The Occupation and Technology For Mattayomsuksa 1 Students.

สุภัค ชาญถิ่นดง [1], มังกร ทองสุขดี [2], รวงทอง ถาพันธ์ [3]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดการสอน ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากคะแนนการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ของนักเรียน โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว จำนวน 35 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นมา แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) ชุดการสอนเรื่องข้าวเกรียบว่าว จำนวน 4 ชุด ใช้วิธีการสอนแบบศูนย์การเรียน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน 3) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ จำนวน(Frequency) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ผลการวิจัยพบว่า 1. ชุดการสอนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.79/82.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

Abstract

The purposes of this study was 1) to develop the instructional packages on rice cracker in the Occupation and Technology for Mattayom Suksa 1 students based on the value of the efficiency 80/80 2) to compare the academic achievement before and after learning by the local curriculum instructional packages on rice cracker in the Occupation and Technology for Mattayom Suksa 1 students through using the pretest and the posttest. The samples were 30 students of Ban Klongsomboon School who were studying in the first semester of the academic year 2014. The instruments used in this study were 1) 4 local curriculum instructional packages on rice cracker in the Occupation and Technology for Mattayom Suksa 1 students, 2) the achievement test of learning by local curriculum instructional packages on rice cracker in the Occupation and Technology for Mattayom Suksa 1 students, and 3) lesson plans on rice cracker in the Occupation and Technology for Mattayom Suksa 1 students. The data were analyzed by using Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation and t-test. The results were as follows: 1) The reliability of the local curriculum instructional packages on rice cracker in the Occupation and Technology for Mattayom Suksa 1 students was 81.79 / 82.14 which higher than the limit. 2) The achievement of the students was found that the scores of posttest higher than pretest at the significant level .01.

Keyword : Instructional packages on rice cracker in the Occupation and Technology

[1] นิสิตปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา จังหวัดนครสวรรค์
[2] รศ. ดร. ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา,
[3] ดร. ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ได้ให้ความสำคัญกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) หลักสูตรแกนกลางเป็นการจัดการศึกษาที่ส่วนกลางหรือภาครัฐจัดทำเป็นหลักสูตรจากส่วนกลาง 70 เปอร์เซนต์ เปิดโอกาสให้โรงเรียนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้ยืดหยุ่นตามสภาพท้องถิ่นกับวิถีชีวิตในท้องถิ่นได้ 30 เปอร์เซนต์ ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพวิถีชีวิต เหมาะสมกับท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จากความจำเป็นดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 ได้กำหนดกรอบนโยบายในด้านมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นท้องถิ่น จากมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยส่งเสริมให้สถานศึกษา นำองค์ความรู้ภูมิปัญญาและความเป็นท้องถิ่นมาจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีการหลอมรวมในเนื้อหาสาระการเรียนรู้และศาสตร์ต่างๆ โดยให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้จากสาระการเรียนของหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองในท้องถิ่น เรียนรู้สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ประวัติความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต ภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ตลอดจนให้มีความรักความผูกพันและมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคม สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว รวมทั้งจะต้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถนำองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 , 2552)

ด้วยเหตุนี้เอง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้เปิดสอนสาระเพิ่มรายวิชาข้าวเกรียบว่าว โดยมีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของตน เรียนรู้อาชีพและวัฒนธรรมในท้องถิ่นและเห็นคุณค่าประโยชน์ความสำคัญของท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ ช่วยกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น เพื่อนำไปแก้ปัญหา พัฒนาชีวิตของตนเอง ครอบครัวและท้องถิ่น โดยเน้นสาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว เน้นมาตรฐานที่ 1.1 ให้ผู้เรียนเข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน สาระที่ 4 การอาชีพและเทคโนโลยี เน้นมาตรฐานที่ 4.1 ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมีทักษะที่จำเป็นมีประสบการณ์เห็นแนวทางในงานอาชีพ มีคุณธรรมและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ (หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ 2552: 15) ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รู้จากการกระทำ ทั้งส่วนที่เป็นทฤษฎีและส่วนที่เป็นการปฏิบัติ การสอนที่เน้นทักษะการปฏิบัติเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำจริง (Learning by doing) อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงและถาวรยิ่งขึ้น

นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่น่าสนใจคือ ชุดการสอน ซึ่งอยู่ในรูปของสื่อการสอนประเภทต่างๆ ที่บรรจุเนื้อหาและประสบการณ์ต่างๆ ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้ประสานงานให้การทำกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนอกจากนี้ชุดการสอนยังสามารถปรับเปลี่ยนและแก้ไขให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ใหม่ โดยเน้นที่ตัวเรียนเป็นสำคัญ ยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ การสอนในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีทั้งส่วนที่เป็นทฤษฎีและส่วนที่เป็นการปฏิบัติ พบว่า นักเรียนที่เรียนในรายวิชาสาระเพิ่มวิชาข้าวเกรียบว่าว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำนักเรียนขาดความสนใจ ไม่ตั้งใจในการปฏิบัติ ไม่เห็นความสำคัญไม่รู้ถึงคุณค่าของภูมิปัญญาในท้องถิ่น และไม่คิดที่จะอนุรักษ์หรือสืบทอดความรู้ด้านภูมิปัญญาการทำข้าวเกรียบว่าว และขาดทักษะในเรื่องของการปฏิบัติงาน ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ขาดการวางแผนการทำงานเป็นหมู่คณะ ขาดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยผู้วิจัยเลือกที่จะพัฒนาชุดการสอนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความรักความผูกพันกับท้องถิ่น อนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมเป็นคนที่มีความรู้ทางวิชาการ มีความสามารถที่หลากหลาย มีทักษะ รักในการทำงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมพื้นฐาน ได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน อีกทั้งช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอันเป็นเป้าประสงค์หนึ่งของการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการสอนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดการสอน

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว หลังใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายแม่เปิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 จำนวน 85 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ ตำบลแม่เปิน อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 จำนวน 35 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากมีความพร้อมในเรื่องของจำนวนนักเรียนและความสะดวกในการเก็บข้อมูล

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นเนื้อหาจากสาระเพิ่ม วิชา ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว เน้นมาตรฐานที่ 1.1 ให้ผู้เรียนเข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน สาระที่ 4 การอาชีพและเทคโนโลยี เน้นมาตรฐานที่ 4.1 ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมีทักษะที่จำเป็นมีประสบการณ์เห็นแนวทางในงานอาชีพมีคุณธรรมและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง ประวัติ ความสำคัญ ประโยชน์ของข้าวเกรียบว่าว จำนวน 2 ชั่วโมง

ชุดที่ 2 เรื่อง วัสดุอุปกรณ์ในการทำข้าวเกรียบว่าว จำนวนวน 4 ชั่วโมง

ชุดที่ 3 เรื่อง วัสดุในท้องถิ่น จำนวน 6 ชั่วโมง

ชุดที่ 4 เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวโดยใช้วัสดุในท้องถิ่น จำวนวน 8 ชั่วโมง

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ดำเนินการศึกษาวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โดยใช้เวลาสอนทั้งหมดเป็นเวลา 20 ชั่วโมง ระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2557

นิยามศัพท์

1. การพัฒนาชุดการสอน หมายถึง กระบวนการพัฒนาสื่อการสอนที่มีการวางแผนไว้แล้ว โดยการใช้ชุดการสอนที่สร้างขึ้นในรายวิชาข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มาใช้ในกิจกรรมการเรียนซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยมุ่งหมายว่า สื่อและรูปแบบการสอนใหม่ที่ใช้นั้นจะดีกว่าสื่อและรูปแบบการสอนแบบเดิมๆ

2. ชุดการสอน หมายถึง การจัดเนื้อหาวิชาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีระบบประกอบด้วยเนื้อหา ที่มีความสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเอง โดยมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาประสบการณ์ซึ่งอยู่ในรูปของสื่อการสอนประเภทต่างๆ ช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมาก มาบรรจุไว้เป็นชุด โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 เรื่อง ประวัติ ความสำคัญ ประโยชน์ของข้าวเกรียบว่าว ชุดที่ 2 เรื่อง วัสดุอุปกรณ์ในการทำข้าวเกรียบว่าว ชุดที่ 3 เรื่อง วัสดุในท้องถิ่น ชุดที่ 4 เรื่อง การทำข้าวเกรียบว่าวโดยใช้วัสดุในท้องถิ่น ชุดการสอนสามารถนำเคลื่อนย้ายไปในที่ต่างๆได้ ภายในชุดการสอนจะประกอบ ด้วยคู่มือการใช้ชุดการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ ช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถ ดำเนินกิจกรรมและเกิดการเรียนรู้ หรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ มีการตรวจสอบด้วยตนเอง โดยครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและคอยแนะนำ

3. ข้าวเกรียบว่าว หมายถึง ขนมพื้นบ้านของคนอีสานที่อพยพมาอยู่ในอำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ นิยมทำในฤดูหนาวหลังจากเกี่ยวข้าวแล้ว การทำเริ่มจากนำข้าวเหนียวที่นึ่งสุกแล้วไปตำด้วยครกมอง เมื่อละเอียดแล้วจะคั้นเอาน้ำจากใบตดหมาขยี้กับน้ำแล้วสลัดใส่ครก เพื่อให้ข้าวเหนียวจับตัวกันดี และนำพืชสมุนไพร พืชผัก ผลไม้ และเนื้อสัตว์ในท้องถิ่น มาใช้ในการเพิ่มสีสัน รสชาติและคุณค่าทางโภชนาการ จากนั้นนำน้ำอ้อยหรือน้ำตาล โขลกแล้วตำผสมลงในครกจนเหนียวได้ที่ นำน้ำมันพืชทามือแล้วปั้นข้าวเหนียวเป็นก้อนผสมกับไข่แดง กดก้อนข้าวเหนียวที่ปั้นให้เป็นแผ่นบางๆ แล้ววางบนใบตองที่ทาน้ำมันพืชแล้ว ตากแดดให้แห้ง เมื่อจะรับประทานจึงเอามาปิ้งให้สุก

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้เรียนในเรื่องเกี่ยวกับ ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครบหมดทุกเนื้อหาโดยวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ประสิทธิภาพของชุดการสอน หมายถึง ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนำไปหาประสิทธิภาพโดยกำหนดเกณฑ์ 80 / 80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกปฏิบัติระหว่างเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพสำหรับนำไปจัดการเรียนการสอน

2. เป็นแนวทางให้ครูกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในการนำสื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีบริบทและสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับกลุ่มทดลอง

3. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียนรู้ด้วยชุดการสอนเรื่องข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ จำนวน 3 ชนิด ดังต่อไปนี้

1. ชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 ข้อ

3. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 แผน

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ คำอธิบายรายวิชาข้าวเกรียบว่าว(ฝ่ายวิชาการโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์, 2556) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ รูปแบบวิธีการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาออกแบบชุดการสอนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ชุด ซึ่งแต่ละชุดใช้รูปแบบการสอนแบบศูนย์การเรียน ในแต่ละศูนย์ประกอบด้วยบัตรคำสั่ง ใบความรู้ แบบฝึกปฏิบัติและบัตรเฉลย หลังจากผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนที่พัฒนาขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของชุดการสอนโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert, 1932) พบว่า ชุดการสอนมีความเหมาะสมมาก จัดอยู่ในระดับ 4.31 จากนั้นนำชุดการสอนไปหาประสิทธิภาพโดยการทดลอง(Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายแม่เปิน จำนวน 30 คน ดำเนินการทดลอง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นทดลองหนึ่งต่อหนึ่ง พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.67 / 84.17 ขั้นทดลองกลุ่มเล็ก พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00 / 80.56 ขั้นทดลองภาคสนาม พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.93 / 81.85

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว ผู้วิจัยศึกษารายละเอียด วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาสาระเพิ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เน้นสาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว และสาระที่ 4 การอาชีพและเทคโนโลยี จากนั้นนำมาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผลที่ใช้ควบคู่กับชุดการสอน ได้ทั้งหมด 4 แผน จำนวน 20 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ใช้สอนเรื่องประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ประโยชน์ของการทำข้าวเกรียบว่าว แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ใช้สอนเรื่องวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ทำข้าวเกรียบว่าว แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ใช้สอนเรื่องวัสดุในท้องถิ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ใช้สอนเรื่องการทำข้าวเกรียบว่าวโดยใช้วัสดุในท้องถิ่น จากนั้นผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคอร์ท(Likert) พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมาก จัดอยู่ในระดับ 4.27

3. การสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รูปแบบวิธีการวัดและประเมินผล วิธีการสร้างแบบทดสอบ รวมทั้งศึกษาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ในชุดการสอน และได้นำเนื้อหา พร้อมด้วยคำอธิบายรายวิชาไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน วิเคราะห์จำนวนข้อสอบด้วยตารางวิเคราะห์รายวิชาตามหลักทฤษีการเรียนรู้ของบลูมทั้ง 3 ด้าน โดยกำหนดการประเมินพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ไว้ในแบบทดสอบ สำหรับด้านทักษะพิสัยและด้านจิตพิสัยผู้วิจัยได้กำหนดการประเมินจากการแบบฝึกปฏิบัติในแต่ละชุดการสอน ซึ่งผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถที่แตกต่างกันแต่ละคนต่างรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนและในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้โดยอาศัยการร่วมมือกันช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม(สลาวิน, เดวิด จอห์นสัน และรอเจอร์ จอห์นสัน,1991 อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี, 2553) จากการวิเคราะห์จำนวนข้อสอบได้จำนวนข้อสอบซึ่งกำหนดเป็นแบบปรนัย จำนวน 4 ตัวเลือก ได้จำนวนข้อ 50 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างเรียบร้อยแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม(IOC) พิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ได้ข้อสอบจำนวน 50 ข้อ ส่วนข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องผู้วิจัยตัดข้อสอบนั้นออกไป หลังจากนั้นได้พัฒนาเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ และได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาประสิทธิภาพโดยการทดลอง(Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายแม่เปิน จำนวน 30 คน

ระยะที่ 2 การทดลองใช้นวัตกรรม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง One Group Pretest-Posttest Desing ดังต่อไปนี้

แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
กลุ่มทดลอง	T_1	X	T_2

T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน

T_2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างและหาประสิทธิภาพเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

ก่อนเริ่มเรียน นักเรียนได้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 20 ข้อ ที่ผ่านการหาคุณภาพ โดยมีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.28-0.80 ซึ่งเป็นข้อสอบที่มีความยากปานกลางไปจนถึงค่อนข้างยากทั้ง 20 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.23-0.90 ซึ่งเป็นข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกได้ดีทั้ง 20 ข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85

จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้กำหนด โดยผู้วิจัยได้อธิบายชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงกระบวนการการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน โดยการแบ่งกลุ่มผู้เรียนคละกัน เก่ง ปานกลาง และอ่อน มีการทดสอบก่อนเรียนในแต่ละชุดการสอน ผู้เรียนเรียนรู้จากบัตรคำสั่ง ใบความรู้ แบบฝึกปฏิบัติ ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยในแต่ละศูนย์ หมุนเวียนจนครบทุกศูนย์ในแต่ละชุดการสอน และสรุปบทเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนรวมทั้งมีการประเมินผลงานของผู้เรียนจากการฝึกปฏิบัติในแต่ละชุดการสอนจะสิ้นสุดด้วยการทดสอบหลังเรียน

หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาครบทุกชุดการสอน นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบค่า t

ผลการวิจัย

1. ชุดการสอนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 81.79/82.14 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางผลการหาประสิทธิภาพ ชุดการสอนเรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างกับนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ (35 คน)

ชุดที่	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)				ประสิทธิภาพหลังการเรียน (E_2)			
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	ร้อยละ
1	10	8.23	0.77	82.29	10	8.34	0.73	83.43
2	10	8.11	0.76	81.14	10	8.00	0.77	80.00
3	10	8.17	0.71	81.71	10	8.17	0.75	81.71
4	10	8.20	0.72	82.00	10	8.34	0.68	83.48
รวมเฉลี่ย	10	8.18	0.74	81.79	10	8.21	0.73	82.14

E_1/E_2 = 81.79 / 82.14

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่เรียนในรายวิชา ข้าวเกรียบว่าว สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบก่อนเรียน และคะแนนการทดสอบหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	P-value
ก่อนเรียน	35	20	8.89	1.91	18.56**	0.000
หลังเรียน	35	20	16.26	1.22		

** $p < .01$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.79 /82.14 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80 /80 ที่ปรากฏผลเช่นนี้ เนื่องจากชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีเนื้อหาสาระด้านภูมิปัญญาของท้องถิ่นด้านงานอาชีพ มีความน่าสนใจ มีการใช้ข้อความและรูปภาพเหมาะสมกับวัย มีการเสริมแรงเมื่อนักเรียนทำบ่อยๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยนำเนื้อหาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาทักษะปฏิบัติโดยปฏิบัติบ่อยๆ แน่นความต่อเนื่อง จัดลำดับเนื้อหาจากสิ่งที่มีความง่ายไปสู่สิ่งที่มีความยากและจัดประสบการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้ ความคิดเห็นและแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกันทำให้นักเรียนรู้สึกมีใจจดจ่อ มุ่งมั่นกับการเรียน ไม่เบื่อหน่ายกับการเรียน เกิดความภาคภูมิใจในชิ้นงานของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเชื่อมโยงการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองของผู้เรียนภายใต้กฎ 3 ข้อ คือ 1. กฎแห่งความพร้อม 2. กฎแห่งการฝึกหัด 3. กฎแห่งความพอใจ มีการป้อนข้อมูลย้อนกลับ มีการทบทวนความรู้ให้กับผู้เรียนรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จะเน้นทักษะปฏิบัติ โดยผู้วิจัยออกแบบชุดการสอน เรื่อง ข้าวเกรียบว่าว ที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติโดยแบ่งเนื้อหาและงานออกเป็นส่วนย่อยๆ และลำดับเนื้อหา ลักษณะงานจากง่ายไปหายากโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทำงานย่อยๆ มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ เรียนรู้ลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานในแต่ละชุดการสอน ซึ่งตรงกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ ปาเย่ ที่กล่าวว่า ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้กฎเกณฑ์ที่ซับซ้อน โดยเด็กต้องเรียนรู้กฎง่ายๆที่จำเป็นมาก่อนเป็นจุดเริ่มต้น โดยประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ 4 ประการ คือ 1. การจำแนกแยกแยะสิ่งต่างๆ 2. การสร้างความคิดรวบยอดในการจัดกลุ่ม 3. การสร้างกฎสามารถสรุปอ้างอิงได้ 4. การสร้างกระบวนการขั้นสูง นำไปสู่ความเข้าใจที่ซับซ้อนพัฒนามาเป็นกลไกมีการตอบสนองทางคำพูดและพัฒนากลายเป็นความคิดรวบยอดที่เป็นกฎง่ายๆ และในที่สุดก็จะเป็นกฎที่ซับซ้อนและยากขึ้นนำไปสู่เจตคติที่ดีในการทำงานต่อไป นอกจากนี้ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้พัฒนาเป็นชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมกลุ่ม ในรูปแบบการสอนแบบศูนย์การเรียน ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้ด้วยตนเองมีเนื้อหาสาระ และวิธีการเสริมแรง มีการให้รางวัล มีการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย มีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน ช่วยกันเรียนรู้ไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม แต่ละคนต่างรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง และในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย โดยผู้เรียนสามารถช่วยเหลือกันและกันได้ ระหว่างประกอบกิจกรรมการเรียน โดยชุดการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจมีความคิดสร้างสรรค์ที่สำคัญนักเรียนได้ร่วมกันทำงาน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการกระทำ (Learning by doing) อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงและทางรี่งขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนแบบร่วมมือของกลุ่ม (สลาวิน, เดวิด จอห์นสัน และรอเจอร์ จอห์นสัน,1994 อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี, 2553) ดังนี้ 1. การพึ่งพากันในทางบวก 2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างนักเรียน 3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล 4. ทักษะการทำงานระหว่างบุคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย 5. กระบวนการกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ การเรียนแบบร่วมมือเป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันด้วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา เห็นได้จากการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน เรียนรู้จากสิ่งที่ง่ายไปสู่สิ่งที่มีความยากซับซ้อนขึ้น นำความรู้ใหม่ไปรวมเข้ากับความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่ ฝึกปฏิบัติซ้ำๆ ฝึกปฏิบัติบ่อยๆ จนเกิดทักษะเป็นความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนค้นพบได้ด้วยตนเองส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01เป็นไปตามสมมุติฐาน แสดงให้เห็นว่า การสอนโดยใช้ชุดการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงค์ลักษณ์ สมบุตร์ (2554) ศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนการสอนสอน เรื่องการดำรงชีวิตของพืช กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าชุดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนจากชุดการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ จริยา ทศพร (2554) ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนคณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง อัตรส่วนตรีโกณมิติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทวีธาภิเศก 2 เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 78.32/75.43 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนพบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จากท่าน ด.ร.จักกฤษณ์ จันทะคุณ รองศาสตราจารย์ ด.ร.มังกร ทองสุขดี ด.ร.พิมพฤทธิ์ เที่ยงนักดี ด.ร.สบศักดิ์ สุภิรักษ์ และ ด.ร.รวงทอง ถาพันธุ์ คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ทั้ง 5 ท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ นายละมุน หมื่อิ่ม ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 นางสาวลักษณ์ศิริวัฒพงศ์ ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนห้วยน้ำหอมวิทยาคาร จังหวัดนครสวรรค์ นางสาวจิตตา วิชัยศร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ จังหวัดนครสวรรค์ นางสาวเยาวเรศ เอี่ยมใย ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ จังหวัดนครสวรรค์ นางวัชราพรณ์ ยอดตลาด ครูชำนาญการโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ จังหวัดนครสวรรค์ ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขและตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณ นายอรรถพงศ์ เลิศวิทรานต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ คณะครู นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านคลองสมบูรณ์ และโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายแม่เปิน อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์ นางสาวจิตนา เหล่าอินทร์ ครูโรงเรียนอนุบาลชุมตาบง ที่ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งในการให้ข้อมูล เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลและเรียบเรียงเนื้อหาภาษาอังกฤษในครั้งนี้ อีกทั้งท่านผู้บริหาร คณาจารย์บุคท่านของมหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ตลอดจนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทุกๆ ท่านที่ให้การดูแลช่วยเหลืออีกทั้งยังแนะนำและสอบถามความคืบหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ตลอดเวลา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการค้นคว้า วิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา บูรพคณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กรมวิชาการ. (2552). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางในการจัดทำหลอนหลักสูตรระดับท้องถิ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ,สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กรุงเทพฯ

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2.(2552). กรอบหลักสูตรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. เอกสารลำดับที่ 2 / 2552. (เอกสารอัดสำเนา). นครสวรรค์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2.

จริยา ทศพร.(2553). การพัฒนาชุดการสอนคณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่องอัตรส่วนตรีโกณมิติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทวีธาภิเศก 2 เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิศนา แขมณี. (2553). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
. (2552). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ด่านสุทธาการพิมพ์.
. (2551). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
บงค์ลักษณ์ เสมบุตร.(2554).การพัฒนาชุดการเรียนการสอนสอน เรื่องการดำรงชีวิตของพืช กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยสาส์น.
Likert, R. (1932). A Technique for the measurement of Attitude. Arch. Psychol

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของพนักงานเทศบาลในจังหวัดนครสวรรค์

Municipal Employees in Nakhonsawan Province on Using Information and Communication Technology

สุเมธ พิลึก*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านองค์ความรู้ ทักษะ และ เจตคติของพนักงานเทศบาลในจังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านองค์ความรู้ ทักษะ และ เจตคติ ของพนักงานเทศบาลในจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน่วยงานสังกัด และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากแบบสอบสุ่มถามพนักงานเทศบาลจำนวน 99 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในเทศบาลในจังหวัดนครสวรรค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของพนักงานเทศบาลในจังหวัดนครสวรรค์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ อยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของพนักงานเทศบาลในจังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ อายุ และหน่วยงานที่สังกัด มีระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ : เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, พนักงานเทศบาล

Abstract

The study was conducted two ways: 1) to study the use of information technology and communication knowledge, skills and attitudes of staff, a municipality in the province of NakhonSawan, 2) to compare the use of information technology and communication knowledge and skills. attitude of the municipal employees in NakhonSawan province by sex, age, education. Agencies under. And experience in the operation. The data used in this study were asked to test a number of municipal employees working in 99 municipalities in the province of NakhonSawan. The statistics used in data analysis were percentage. mean, standard deviation. The t-test. And one-way analysis of variance. The results are summarized as follows. A. The use of information technology and communications staff of municipalities in the province of NakhonSawan three areas of knowledge, skills and attitudes. The middle level.Two.The use of information technology and communications staff in NakhonSawan Municipality by sex, age and work under. With the use of information technology and communications is no different. When classified by level of education and experience in the operation. With the use of information technology and communication differ significantly at the .05 level.

Keyword : Information and Communication Technology, municipal employees

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology) หรือ ICT ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และจากการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย ได้มีการส่งเสริมให้มีการนำ ICT มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำงานมากขึ้น และพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระจายไปอย่างทั่วถึงสำหรับผู้ที่อยู่ห่างไกล ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ และผู้พิการ เพื่อลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี ของสังคมไทยให้ลดลง รวมถึงโครงการถ่ายทอดและพัฒนาฝีมือแรงงานโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ถือว่าเป็น ยุคของความเจริญก้าวหน้า

*อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ และบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา